

FÜGGETLENSÉGI HÁBORÚ → USA

1775–1783

?

11.A
2025.
szept. 9.

1. Előzmények

- 1492
- É–Am ← francia, holland (Nieuw Amsterdam → New York)
 - ← angol: – 1584, Virginia – ?
 - 1640–89 → sok menekült érkezik Angliából
 - Atlanti-óceán Ny-i partvidékén (TK 74/9., 13.)
 - telepesek (nem katonák)
 - önigazgatás, önálló tv.hozás
 - ↔ indiánok
 - 18. sz. vége: 13 gyarmat

É-iak
farmergazd.
(= földműves és mesterember
egy személyben)
ipar: hajóép., textil
tengeri kereskedelem – ?
(rum, rabszolga)

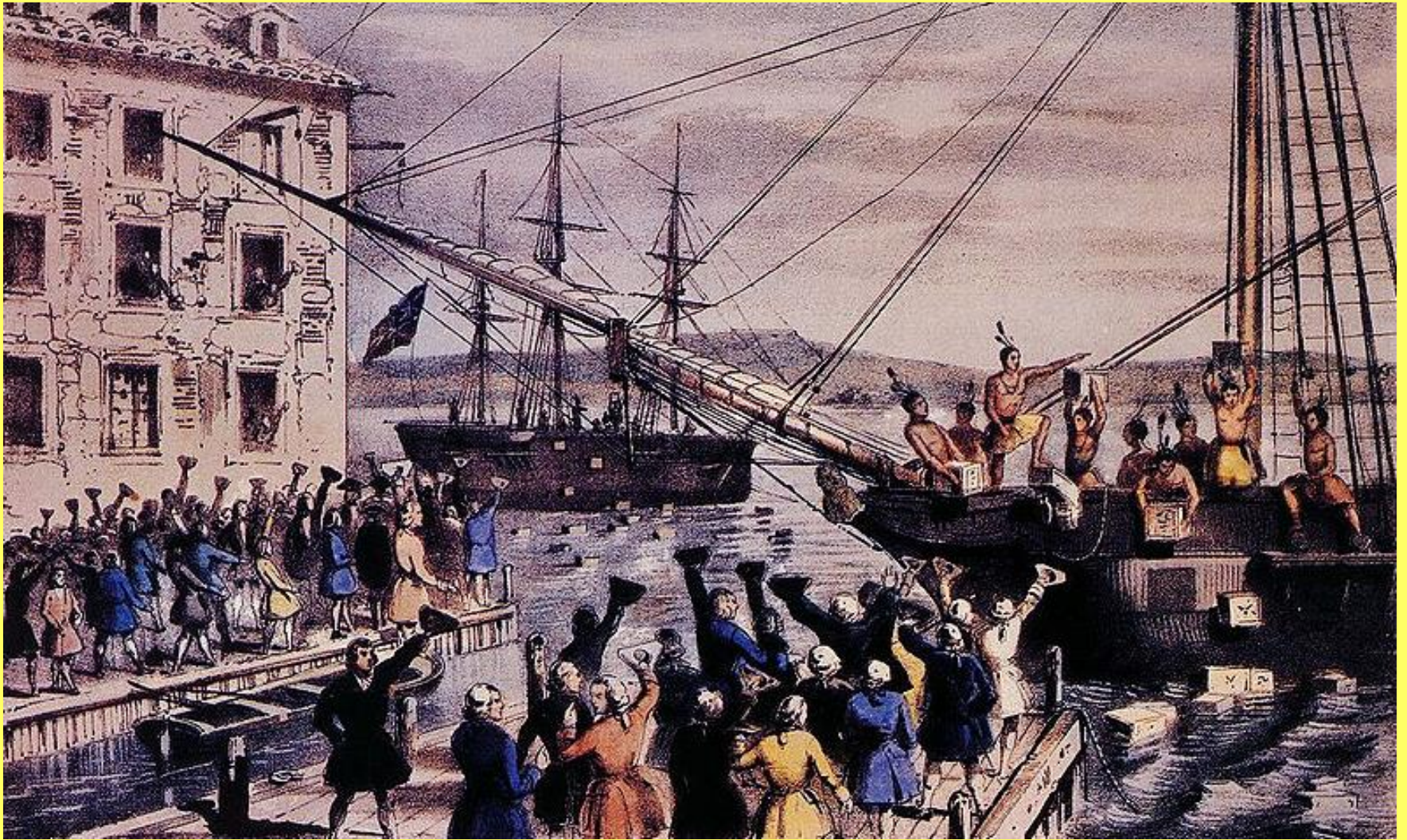
D-iek
ültetvényes gazd. – rabszolga
monokultúrák: rizs, gyapot
dohány, indigó
↓
Eu.

2. A gyarmatok és Anglia viszonya

└ nyersanyag-
forrás

- kezdetben: a gyarmatok Angliától csak lazán függenek,
London: „*üdvös elhanyagolás*”
- NBr. harca Kanadáért → szigorúbb gyarmatpolitika
 - nincs pénz
 - ne erősödjék meg túlságosan, ne legyen NBr. riválisa
 - új adók, London mindenre illetéket vet ki, pl. bélyegtv.
katonák kötelező beszállásolása
- bojkott – „képviselet nélkül nincs adózás”
- London nem enged, sőt, 1773-ban a tea kereskedelmére monopóliumot kap a Kelet-Indiai Társaság

→ 1773: bostoni teadélután – ?

„Olyan teát főzünk György királynak, hogy abba belefullad!”

PAUL REVERE karikatúrája (*Royal American Magazine*, 1774) – ?

?

The able Doctor, or America Swallowing the Bitter Draught.

- 1774 – philadelphiai kongresszus: 13 gyarmat → közös célok

3. 1775 (harcok kezdete) – 1783

- 1776. júl. 4. – Függetlenségi nyilatkozat – TK 77. o.

← Thomas Jefferson

– függetlenség

– emberi szabadságjogok

L ? = fehér és férfi

– képviseleti kormányzat

- patrióták ↔ loyalisták

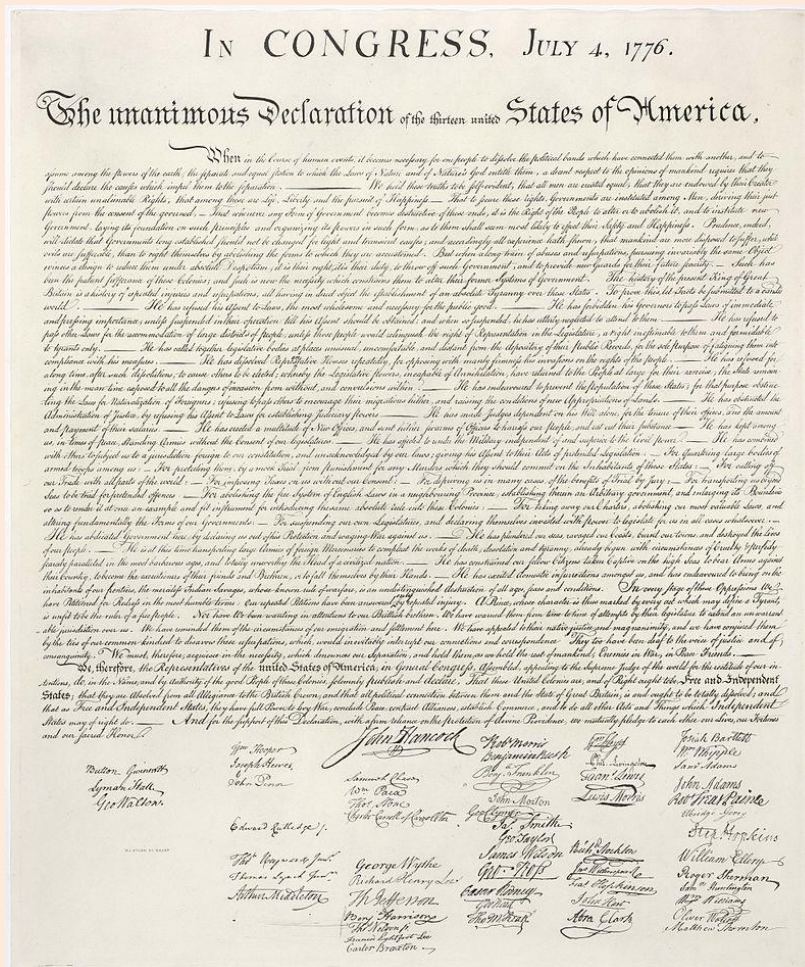
+ Fro., Holl., Spo. + NBr.

kezdeti sikerek

George Washington + Kościuszko, Kováts Mihály, La Fayette

L gazdag virginiai ültetvényes, 2x elnök, végrend.: rabszolgafelszab.

– más katonából lett USA-elnökök?

TK 76/17.

EMANUEL LEUTZE: Washington Crossing the Delaware
(Metropolitan Museum of Art, New York)
1776. dec. 25/26. → a „trentoni csoda”

- 1783 – párizsi (!!) béke: NBr. elism. az Egy. Áll. függetlenségét

4. 1787: philadelphiai alkotmányozó gyűlés

→ **USA alaptörvénye – ?**

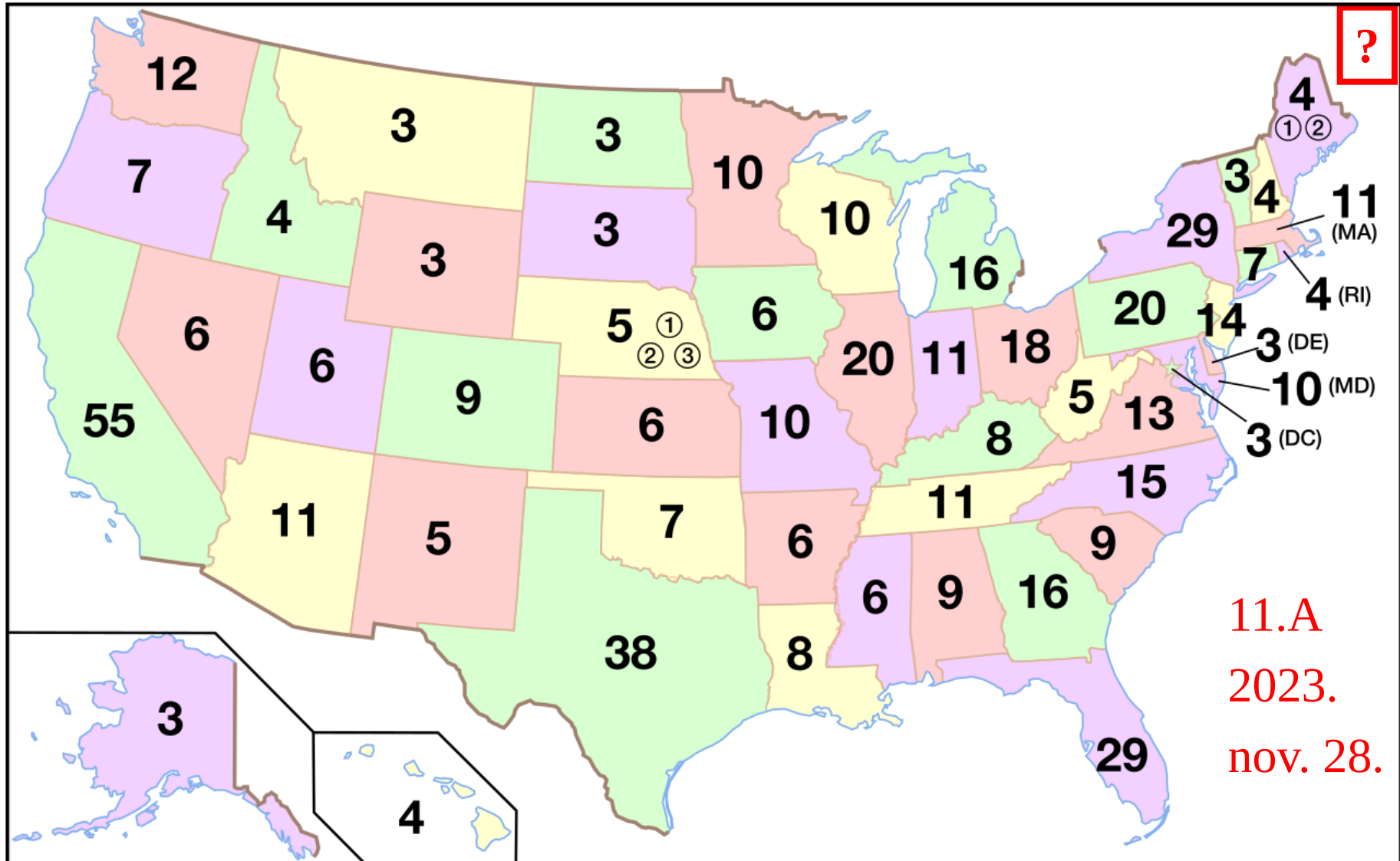
- 13 állam —————> szövetségi közt.
- elnöki = prezidenciális rendszer – ?
 ↳ erős központi hatalom (↔ antiföderalisták)
 ↳ végrehajtó
 – elektorok vál., 4 évre, max. 2x – ? (1951/XXII. alk.kieg.)
- kétkamarás **tv.hozás** – Kongresszus – Szenátus – ?
 – Képviselőház – ?
- **Legfelsőbb Bíróság** (9 fő, elnök nevezi ki, élethosszig)
- Σ világ legrégebbi érvényben lévő alkotmánya – 27 kiegészítéssel
- első kiegészítések (1791): szabadságjogok – ?!
 vallás~, szólás~, sajtó~, gyülekezési ~, fvtartás, vagyon biztonsága,
 ártatlanság vélelme, független bíróság előtti megjelenés

TK 77/19.

Az USA egyes tagállamai elektori szavazatainak száma

→ *népességarányos (utolsó korrekció: 2020)*

→ *legtöbb tagállam: győztes mindent visz*

2024. nov. 5.: elnökválasztás az USA-ban

HARRIS 226

270 To Win

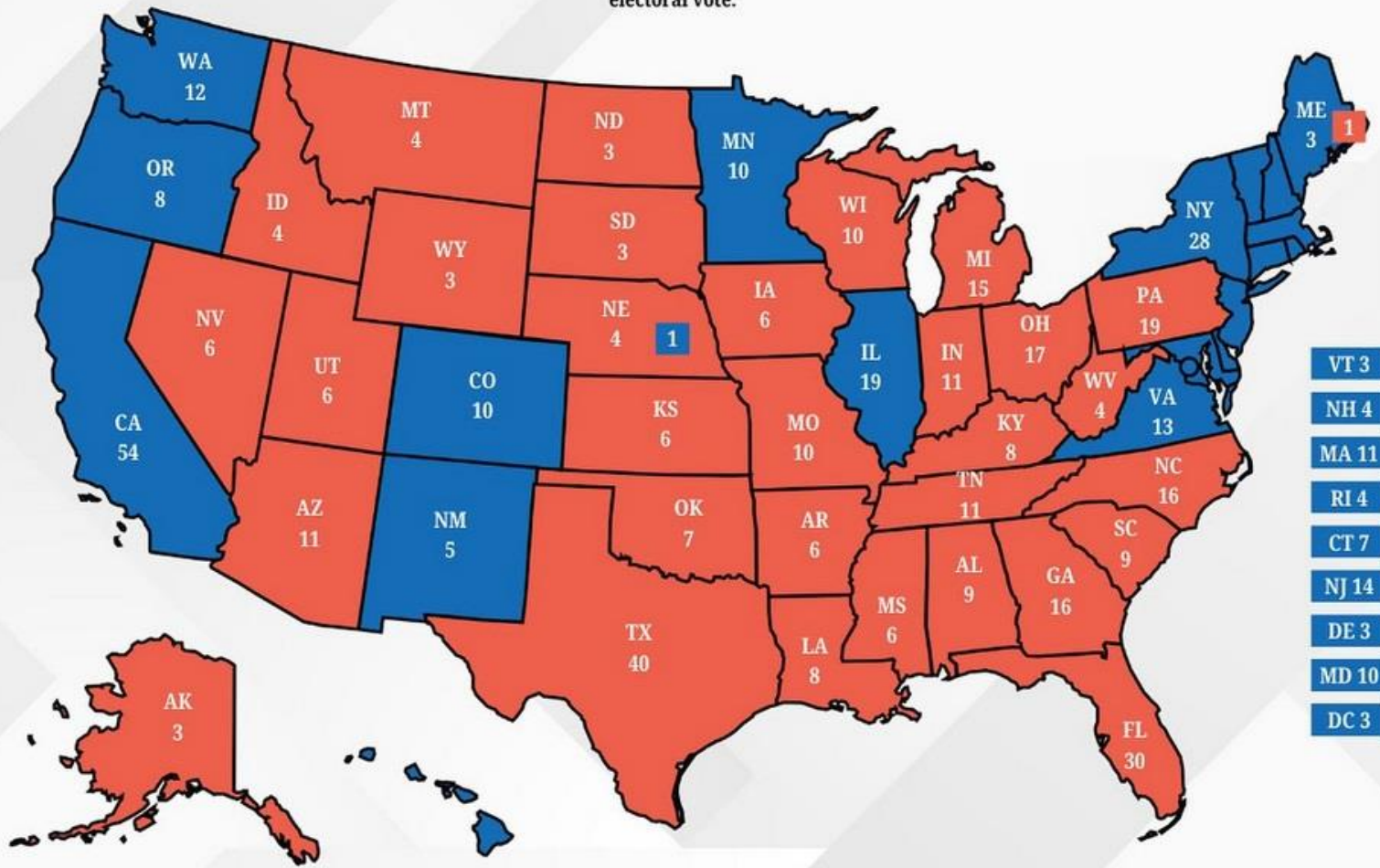
312 TRUMP

≈ 67,350,573 votes (47.6%)

≈ 72,135,967 votes (50.9%)

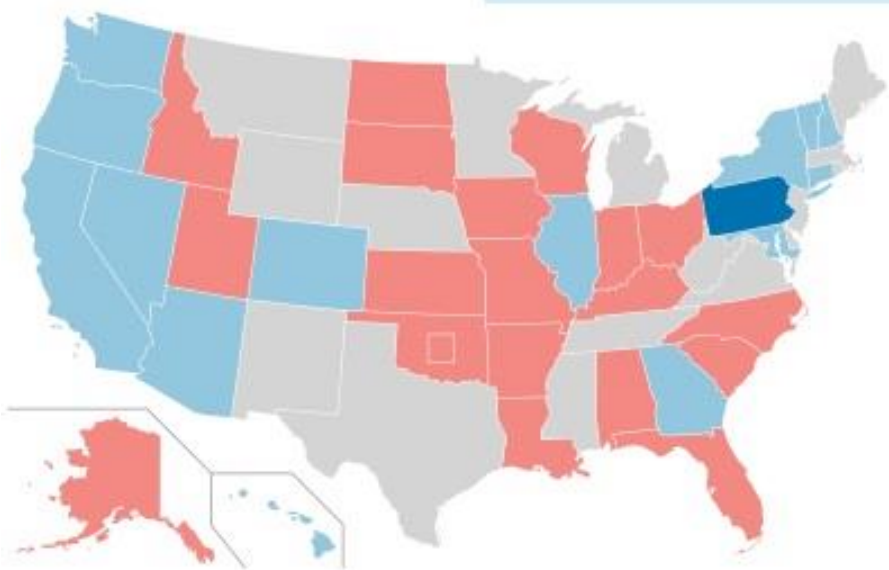
Former POTUS Donald Trump is declared the winner of the 2024 Presidential Election. He has managed to win both the popular and electoral vote.

2022. november 8.: féléidős választások az USA-ban. A Képviselőház mind a 435 székeért választásokat tartottak, míg a Szenátusban a 100 székből 35-ért volt verseny. (Ezek mellett 39 államban kormányzói választásokat is tartottak)

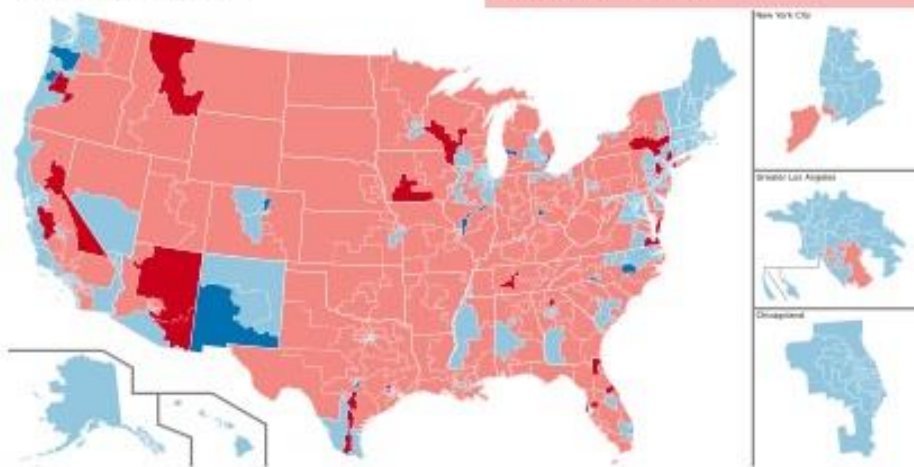

Szenátusi választások	
Választás előtt álló székek	35 (100-ból)
Székváltozások	+1 Demokrata

- Demokraták által megtartott állam
- Új demokrata állam
- Republikánusok által megtartott állam
- Nincs választás

Képviselőházi választások	
Választás előtt álló székek	435 szavazó tag (összes)
Székváltozások	5 nem szavazó tag (6-ból)
	+9 Republikánus

- Demokraták által megtartott kerület
- Új demokrata kerület
- Republikánusok által megtartott kerület
- Új republikánus kerület

5. Terjeszkedés

- Louisiana – ?
- Florida elf.
Spo.-tól
(1810')

- 1823: Monroe elnök: „*Amerika az amerikaiaké*” – ?
L ? L ?